

Waerachtige Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XI. Hoe de ghevanghenen ten Briel inden kercker zijn ghecomen,
ende wat ghesellschap sy daer noch gheereghen hebben.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](#)

ghelyck datter van alle canten ouer-quam: noch-tans wierdt sijn herte al te seer gewondt als met een groote quetsure / deur dese groote onbeleeftheypdt van sijne schaepkens / die al-soo goedts moedts liepen naer de verdoemenisse.

C A P I T T E L X I .

Hoe de ghevanghenen ten Briel inden kercker zijn ghecomen, ende wat gheselschap sy daer noch ghecreghen hebben.

VOORDT-aen als de Martelaers nu langh ende ghenoegh hadden gestaen onder de galghe in't midden vande mercht ten luste ende spot van de rae-sende ghemeynre / al-soo dat hen deur de vermoeyt-heypdt het sweedt bouen maten af-liep / soo wierden sy ten lesten in eenen leelijcken stinckenden kercker gheleypdt/daer-men de boose mis-dadighe menschen in plagh te stellen. Al-waer sy ghesloten ghebon-den hebben twee ander Pastoors / die on-langhs te veuren van hunne plaetsen daer sy de schaepkens Christi hoedden niet gheweldt waren ghevanghen ghenomen ende binnen den Byel ghebraght / den eenen ghenoemt H. Andries van Heinoert / den anderen H. Adriaen van Maes-dam/ welcke zijn twee dorpen gheleghen niet verre van Dordrecht. Maer corts daer naer omtrent een half ure tijds wierden in den seluen kercker gestooten noch twee andere die vande Geusen versch waren ghevanghen op hunne Pastoorje ende derwaerts ghebraght. Dese waren sielicieulen vande Orden van Premonstrept/ waer van de eene oock ghenoemt was H. Adriaen/ die Pastoor was ter plaetsen daer de Maes inde zee loopt aende rechte syde / welcke plaets ghemeynelyck ghenoemt wort Münster. De andere H. Jacob/

cob / die syne onder-pastoor was / beyde derwaerts
ghesonden uyt de seer vermaerde Abdij van Mid-
delburgh in Zee-landt / wien toe-stondt de selue
plaetsen te versien van Pastoors. De ghevanghenisse
van dese was al-dus te werke ghegaen : Al-soo de
Geusche zee-roouers hebbende den Briel in-gheno-
men allen de om-ligghende plaetsen af-steven / be-
sigh met roouen / ende kercken en cloosters te plun-
deren / wat Priesters oft Religieusen dat sy moghe-
ten becomen oft vermoordede oft niet hen ghevan-
ghen brengende / soo zijn sommige van hen s'nachts
te veuren eer dat de ghevanghenen van Gorcom
aen-comen waren te schepe ouer - gheset ende tot
Munster ghecomen / al-waer vindende dese twee
Religieuse Priesters in hun gheestelijck habijt / dat
is heel wit ghekleedt / hebben-se niet den vader van
H. Jacob een oudt man wesende ghevanghen ende
ghebonden ten Briel aen-ghebraght . De welcke
soo sy eerst veur den Graue wierden ghebraght /
heeft sy in alle sijn lichaem groote ongheschickt-
heydt ende on-ghesteltenisse des herten ghetoont .
Daer naer sy-seluen bedwinghende stondt sy stille /
ende ghelyck verwondert zynde / als oft sy niet
gheweten en hadde dat het menschen waren /
vraeghe aen sijn volck / wat dat dit veur monsters
waren . De welcke gheandtwoordt hebben : Dit
zijn / ghenadigste heer / papen en monicken / onse
hoofd-vpanden . Seer bequamelijck moghte sy
alder-ghenadigste gheheeten worden / als het bladt
om-ghekeert is . Daer naer heeft de Graue ghe-
vraeght aen den ouden man die mede ghebraght
was / wie ende van waer dat sy was : ende ver-
staende dat sy de vader was vanden ionghsten Re-
ligieus / uyt Vlaenderen ghebozen : ende de Fran-
choische tale wel conste / keerende sijn redene tot hem

heest hy gheslecht: Ist dat ghy uwen sone cont wijs
ghemaeken / dat hy sijn Paperije versaecke / ick sal
v met hem los ende vry laten gaen . Dit hoorende
H. Jacob die oock wel Franschois conste / heeft veur
sijn vader gheandtwoordt legghende / dat hy
nemmermeer op al-sulcken conditie sijn leuen en
soude begheren te salueren . Soo moet ghy dan
steruen / slecht de Graue . H. Jacob andtwoordde:
Gheens-sins : want wy sullen niet steruen / maer
sullen leuen . De Graue seyde weder-om : En heb
ick de maght niet om v te dooden ? Iae ghy / seyde
H. Jacob / om het lichaem te dooden / maer niet
de siele die al-tijdt leuen sal . Deur dese vry-moe-
dighe andtwoorde Lumme gheterght zynnde /
heest den ouden man doen wegh gaen / midts dat
hy noch Priester noch Religieus en was / ende de
twee Religieusen heest hy naer den kercker doen ley-
den . Gegeven zynnde van inden kercker daer de an-
dere behidders des Catholijcks gheloofs in waren /
hebbien sy wel ghewaer gheworden dat sy mit hen
gheroepen wierden van Gode tot eenen ghemeynen
strydt ende een ghemeyne croone der glorien .

CAPITEL XI.

Vande ghesteltenisse des kerckers , ende hoe de
ghevanghenen op 't Stadt-huys van hun ghe-
looie onder-vraeght wierden .

Der waren in dit een ghevanghen-huys drij
kerckers de eene bouen den anderen gemaeckt /
onder welcke dese daer de Martelaers in ghesloten
waren was de onderste / ende ouer-sulcks de leelijck-
ste ende de onsupuerste . Want alle de vrylighedt
die d' ander ghevanghenen bouen sittende deur den
noodt der naturen quijt wierden / drope gestadelijck
van